

'หน้าแตก' กับ Trump

หน้าแตกครับหน้าแตก ทั้งในระดับโลกคือนักทำโพลล์มืออาชีพ นักวิชาการชั้นยอดลงมาจนถึงระดับท้องถิ่น คือ ผู้เขียน ไม่มีคำแก้ตัว มีแต่คำอธิบาย

ในเมืองต้นตองยอมรับว่าผิดพลาดในการทำนายกันทุกสำนักใหญ่ในสหรัฐอเมริกา มีอยู่เจ้าเดียวที่บอกว่า Trump จะชนะ คือ โพลล์ของหนังสือพิมพ์ Los Angeles Times สาเหตุของความผิดพลาดจะมีการวิเคราะห์กันอีกยี่สิบปีในอนาคต แต่ถ้าดูกันเร็วๆ ก็พูดได้ว่าวิชาสถิติไม่ได้ผิดพลาดคนเอาไปใช้ต่างหากที่ผิดพลาด

ส่วนใหญ่พยากรณ์ว่า Clinton จะชนะประมาณ 2% ซึ่งโพลล์ในอดีตที่ผ่านมาจะผิดพลาดจากคะแนนจริงประมาณ 2% ซึ่งหมายความว่าอาจชนะกันถึง 4% หรือใกล้เคียงกันขนาดใกล้ 0%

อย่างไรก็ดีส่วนใหญ่ตีความแบบพื้นฐานว่า Clinton ชนะแน่ 2% ซึ่งในความเป็นจริง Clinton ก็ชนะคะแนนนิยมเหนือ Trump ประมาณ 0.28% ซึ่งอยู่ในขอบเขตของความผิดพลาดทางสถิติในอดีตที่ผ่านมา เพียงแต่ไม่ได้ดูกันลงไปรายละเอียดในระดับรัฐว่าแต่ละคนพยากรณ์ว่าชนะกันกี่ % และมีความผิดพลาดทางสถิติมากน้อยพอที่จะลบล้างการมีคะแนนนำหรือไม่

เหตุที่ต้องให้ความสนใจระดับรัฐก็เพราะประเทศนี้ประหลาดที่แพ้ชนะกันอยู่ที่ใครได้ Electoral Votes (EV) มากกว่ากัน ใครชนะรัฐไหนไม่ว่ามากน้อยก็คะแนนก็ได้ EV ไปทั้งหมดเลย แต่ละรัฐก็มี EV ไม่เท่ากัน

ผลเลือกตั้งที่ออกมาคือ Clinton ชนะ Trump ในเรื่องคะแนนนิยม 50.4% ต่อ 49.86% กล่าวคือชนะกัน 0.28% หรือ 337,636 คะแนน

สำหรับ EV นั้น Trump ได้ 290 และ Clinton ได้ 228 ดังนั้นถึงแม้ Clinton จะได้

รับคะแนนสูงกว่าแต่ก็ไม่ได้เป็นประธานาธิบดีเพราะได้ EV น้อยกว่า

ณ จุดนี้ขอบอกว่าคะแนนนี้ยังไม่เป็นทางการเพราะมีอีก 20 EV ที่ยังไม่ได้เอามา รวม แต่แน่ชัดว่าไม่ต่างจากนี้มากนัก

เหตุใดโพลล์จึงพลาดระดับรัฐ? คำตอบก็คือไม่ว่าจะมีวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ในการทำโพลล์อย่างไรก็แล้วแต่ ก็หนีการมีสมมุติฐานไปไม่ได้เมื่อความเป็นจริงไม่ตรงกับสมมุติฐาน ก็พยากรณ์คลาดเคลื่อนยกตัวอย่างเช่นโพลล์มีสมมุติฐานว่าจะมีคนมาลงคะแนนเป็นจำนวนเท่าไหนเปอร์เซ็นต์ คนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจก็ไม่เอามาปนด้วย และผลจากโพลล์ก่อนหน้าเลือกตั้งจะเป็นจริงในวันเลือกตั้ง

เมื่อคนมาลงคะแนนเป็นสัดส่วนที่มากขึ้นและที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเกิดคะแนนให้สองคนไม่เป็นสัดส่วนกัน และอีกทั้งใน 2 วันหลังมีคนเปลี่ยนใจ ดังนั้นโพลล์ก็ทำนายผิดอย่างแน่นอน

การเก็บโพลล์ก็เหมือนกับถ่ายรูปไว้ (วันทำโพลล์) และคาดว่าในเวลาต่อมาแต่ละคนหน้าตาจะไม่แก่ไม่เปลี่ยนไปเพื่อที่จะแน่ใจได้ว่าภาพที่ถ่ายไว้ก่อนหน้าจะเหมือนภาพที่เกิดขึ้นจริงในวันลงคะแนน

แต่ในความเป็นจริงตอนถ่ายรูปบางคนแอบซ่อนหน้าไว้ไม่ให้เห็น แกล้งทำปากเบี้ยวปากบูดให้หน้าตาผิดไปจากปกติ บางคนก็ไปผ่าตัดทำจมูก ทำตาสองสามชั้น หรือทำส่วนอื่น ๆ อย่างกว้างขวางก่อนที่จะถึงวันมายืนให้ผู้คนเห็น (วันลงคะแนน) เมื่อเป็นดังนั้นภาพที่ถ่ายไว้ก่อนหน้าจึงไม่เหมือนภาพของผู้คนที่มาปรากฏตัวจริง

นี่คือข้อจำกัดของโพลล์ ดังนั้นจึงหันมาใช้โมเดลความเป็นไปได้แทนในปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลจากโพลล์ต่างๆ ข้อมูลคุณภาพของโพลล์ต่างๆ (ทำชู้ๆ นั่งเทียน เขียนเอง) ข้อมูลอื่นๆ ที่โพลล์ไม่ครอบคลุม ฯลฯ และพยากรณ์ออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ของความเป็นไปได้ (ที่จริงมีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 แต่

หน้าแตก เพราะเชื่อมั่นตัวเลขของโพลล์มากเกินไป และเชื่อว่าเมื่อหลายคนระดับยักษ์พูดตรงกัน มันก็ต้องจริงแน่ๆ

แปรค่าเป็น % เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น)

ข้อถกเถียงของนักวิชาการกับนักทำโพลล์มืออาชีพก็คือการสร้างโมเดลความเป็นไปได้โดยเอาข้อมูลโพลล์ที่ประเมินด้วยวิจารณ์ญาณอีกครั้งว่าจะเอาเข้าไปเป็นตัวแปร เป็นวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่ พวกโพลล์นักวิชาการ เช่น Princeton Election Commission (PEC) ของ Professor Sam Wong นักวิชาการเรื่องนามเถียงว่าเป็นวิธีที่ประหลาด ตัวแปรต้องเป็นข้อมูลที่ปราศจากการตีความ เมื่อได้มาอย่างไร ก็ต้องใส่เข้าไปในโมเดลเช่นนั้น มันจึงจะเป็นโมเดลทางคณิตศาสตร์ที่อิงวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง

ก่อนหน้าวันเลือกตั้ง มีสงครามน้ำลายสู้กันระหว่าง PEC กับ Five Thirty Eight ซึ่งเป็นของ Nate Silver หนุ่มอายุไม่ถึง 40 ปี ที่ดังมากในสหรัฐในเรื่องการทำนาย PEC พยากรณ์ว่า Clinton มีความเป็นไปได้ในการชนะ 99% และอีก 4 แห่งก็ไปในทิศเดียวกันคือ 88-98% ส่วน Nate Silver ให้ Clinton มีความเป็นไปได้ที่จะชนะแค่ 67% และเพิ่มมาเป็น 71.4% ในที่สุด

ผลที่ออกมาคือผิดทุกคน Nate Silver ได้เขียนอย่างระมัดระวัง เตือนให้นึกถึง

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: First Section/ทัศนะ

วันที่: อังคาร 15 พฤศจิกายน 2559

ปีที่: 30

ฉบับที่: 10281

หน้า: 8(กลาง)

Col.Inch: 70.63

Ad Value: 169,512

PRValue (x3): 508,536

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: อาหารสมอง: 'หน้าแตก' กับ Trump

ความไม่แน่นอนเพราะมีคนยังไม่ตัดสินใจลงคะแนนกว่า 10% ของคนที่เชื่อว่าจะมาลงคะแนน เตือนให้ระวังคนผิวสีว่าจะไม่มาลงคะแนน เตือนให้ระวังคนผิวขาวผู้ใช้แรงงานว่าจะออกมากลางคะแนนมากกว่าที่เคยลงมา ฯลฯ สรุปแล้ว Nate Silver ดูจะผิดน้อยกว่า และหน้าแตกน้อยกว่า เขาระบุหลายรัฐที่อาจตกเป็นของ Trump ไว้ถูกต้อง เช่น Florida/North Carolina หรือแม้แต่ Pennsylvania ฯลฯ

อย่างไรก็ดี Nate Silver ก็มีการผิดพลาดที่ฉกรรจ์ เช่น ให้ความเป็นไปได้ของการที่ Clinton ชนะคะแนนนิยมแต่แพ้ EV เพียง 10.5% และให้ Clinton ได้คะแนนนิยมเหนือ Trump ถึงร้อยละ 3.6

“ความเป็นไปได้” (probability) คือโอกาสที่อาจเกิดขึ้นได้ トラบใดที่ “มีโอกาส” มันก็เกิดขึ้นได้ทั้งนั้น ในปีนี้เราเห็น (1) ทีม Leicester City ได้เป็นแชมป์ Premier League ซึ่งเป็นรางวัลใหญ่ครั้งแรกนับตั้งแต่เป็นชื่อทีมนี้มาตั้งแต่ปี 1919 (2) Brexit ถล่มโลก (3) World Series (เบสบอลล์) ปีนี้ ทีม Chicago Cubs ชนะครั้งแรกนับตั้งแต่เริ่มมีการแข่งขันในปี 1903 (4) ทีมรักบี้ All Blacks ของ New Zealand อันสุดเก๋เรียงไกรเป็นแชมป์โลก 2 สมัยติดกัน ปีนี้ชนะติดกันมา 18 ครั้ง เกิดพ่ายแพ้ทีม Ireland ซึ่งไม่เคยชนะแม้แต่ครั้งเดียวนับตั้งแต่พบกันมา 28 ครั้ง ในสนามเมือง Chicago แบบนำอับอายก่อนหน้าเลือกตั้งไม่กี่วัน

คน (ไม่) น่าสงสารคือบริษัทรับพนันของอังกฤษเจ๊งกันยับเยินเพราะต่อรองแบบแหง 1 บาทหาก Trump ชนะได้ 5 บาทส่วน Clinton แหง 1 บาท หากชนะได้ 25 สตางค์

งานนี้หน้าแตกกันอย่างสะใจ (รวมทั้งผู้เขียนด้วย) เพราะเชื่อมั่นตัวเลขของโพลล์มากเกินไป และเชื่อว่าเมื่อหลายคนระดับยักษ์พูดตรงกันมันก็ต้องจริงแน่ๆ เราต้องเอาแผลครั้งนี้มาเป็นบทเรียนสำคัญในเรื่องอื่นๆ ในชีวิต